

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ของผู้สูงอายุ
พิมพ์ภา เพ็งนาเรนทร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
2560

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความต้องการของผู้สูงอายุต่อการพัฒนาอาชีพ เพื่อสร้างรายได้ของผู้สูงอายุ ศึกษากระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อพัฒนาอาชีพของผู้สูงอายุ และดำเนินการพัฒนาอาชีพเพื่อสร้างรายได้สำหรับผู้สูงอายุ ตำบลเทพารักษ์ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) มีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data) โดยการใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน การสนทนากลุ่ม Focus Group ตัวแทนผู้สูงอายุ ผู้นำท้องถิ่น และผู้นำชุมชนเพื่อหากระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อพัฒนาอาชีพสำหรับผู้สูงอายุ และแนวทางดำเนินการพัฒนาอาชีพเพื่อสร้างรายได้สำหรับผู้สูงอายุ สัมภาษณ์ตัวแทนประชาชนที่เกี่ยวข้องกับบริบทของชุมชน และเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลความต้องการของผู้สูงอายุต่อการพัฒนาอาชีพเพื่อสร้างรายได้ของผู้สูงอายุ ในตำบลเทพารักษ์ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 353 คน ร่วมกับการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพใช้วิธีการเชิงพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Approach Analysis) ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณใช้สถิติการวิเคราะห์ด้วยสถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ความต้องการของผู้สูงอายุต่อการพัฒนาอาชีพเพื่อสร้างรายได้ของผู้สูงอายุ โดยรวมอยู่ในระดับมากซึ่งมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.80$) ความต้องการของผู้สูงอายุต่อระยะเวลาที่ต้องการพัฒนาอาชีพคือ 1-2 วัน ช่วงเวลาที่ต้องการพัฒนาอาชีพวันเสาร์-วันอาทิตย์ รูปแบบการจัดกิจกรรมการพัฒนาอาชีพ คือจัดอบรมทำกระเป๋าจากวัสดุเหลือใช้ ส่วนกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อพัฒนาอาชีพสำหรับผู้สูงอายุ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน อบรมและชุมชนเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนในการแสดงความคิดเห็นและเข้ามามีส่วนร่วมส่งเสริมพัฒนาอาชีพสำหรับผู้สูงอายุ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ผู้นำชุมชนจะเป็นหลักในการร่วมผลักดัน เพื่อให้เกิดโครงการและกิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่องจะร่วมในการประชุมและเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนทุกครั้งเพื่อรับทราบปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุ ด้านการมีส่วนร่วมในการใช้บริการจากโครงการ ในช่วงปี 2557-2559 ผู้นำชุมชนได้มีการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมอาชีพ เช่น กระเป๋าจากวัสดุเหลือใช้โดยการถักสานด้วยมือซึ่งเป็นหลักสูตรในระยะสั้น การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์การฝึกอบรมอาชีพว่าส่วนใหญ่จะทำการฝึกอาชีพที่มีตลาดรองรับผลิตภัณฑ์ รวมถึงหาแหล่งสนับสนุนเงินทุนที่จะนำมาพัฒนาอาชีพให้ผู้สูงอายุได้อย่างต่อเนื่อง แนวทางการพัฒนา

อาชีพเพื่อสร้างรายได้สำหรับผู้สูงอายุ คือ 1. ควรให้ผู้สูงอายุได้เข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างอาชีพ หรือร่วมทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งของกลุ่มอาชีพ อาจเป็นการเข้าร่วมทางตรงหรือทางอ้อม ซึ่งเป็นวิธีการที่สามารถสร้างแรงจูงใจสร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้สูงอายุในการทำงานมากขึ้น 2. ภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสนใจต่อความถนัดของผู้สูงอายุและผลประโยชน์ที่จะได้รับโดยจะต้องคำนึงถึงระดับสมรรถภาพในด้านต่างๆ ของผู้สูงอายุ 3. ภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องสร้างเครือข่ายของกลุ่มผู้สูงอายุ จะต้องมีการสร้างและระบบการจัดการที่เชื่อมโยงกันกับการสร้างอาชีพเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรม 4. ภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องให้การสนับสนุนส่งเสริมการแก้ไขปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุ โดยมีมาตรการในการปฏิบัติที่สอดคล้องและเอื้อให้เกิดระบบการดำเนินงานที่ดี จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) และการสัมภาษณ์ของกลุ่มผู้บริหารท้องถิ่น ผู้นำชุมชนและตัวแทนผู้สูงอายุ ได้ข้อสรุปและแนวทางการพัฒนาอาชีพเพื่อสร้างรายได้และพัฒนาให้ความรู้กับผู้สูงอายุที่เกิดแนวปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม ได้เสนอให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ชุมชน กลุ่มวิสาหกิจในชุมชนของตำบลเทพารักษ์ ได้เข้ามาให้ความรู้ในการสร้างอาชีพเสริมโดยเชิญวิทยากร อาจารย์รัตนา สุวรรณ จากกลุ่มวิสาหกิจในชุมชนมาบรรยายและสอนการทำกระเปาะจากวัสดุเหลือใช้ ซึ่งเหตุผลที่เลือกทำโครงการนี้เพราะว่าชุมชนในตำบลเทพารักษ์เป็นชุมชนเมืองจึงมีวัสดุเหลือใช้ค่อนข้างมาก เช่น กระจังบรรจุน้ำอัดลม กระจังเบียร์ กล่องบรรจุภัณฑ์ ที่มีลวดลายสวยงาม ซึ่งถ้าผู้สูงอายุที่เข้าร่วมอบรมจะได้มีความรู้และนำไปทำเป็นอาชีพเสริมอาจเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับผู้สูงอายุ โดยผู้สูงอายุอาจจะรวมกลุ่มกันและไปตั้งสินค้าขายในนามชมรมผู้สูงอายุของตำบล โดยนำสินค้าไปวางขายในงานโอท็อปของตำบลเทพารักษ์ หรืองานโอท็อปของจังหวัดสมุทรปราการ

Community's Participation for Subsidiary Job Creation of Senior

Pimpanga Phangnarean

Faculty of Humanities and Social Sciences, Dhonburi Rajabhat University

2017

This research has objective to study a demand of elderly people about the career development to increase the income of elderly people. And study a participatory process of community to develop the career of elderly people. And another is to manage the career development to increase the income of elderly people in Tepharak district, Samutprakarn province. Which is Descriptive Research that collect a Qualitative Data by using participatory process of people and group discussion. Focus groups are elderly representatives, local leaders and community leaders to find the participatory process of community for development the career of elderly people. And career development guidelines to increase the income of elderly people. We interview populace representative and collect the Quantitative Data by using a questionnaire. To collect information about the demand of elderly people about the career development to increase their income in Tepharak district, Samutprakarn province amount 353 people. And using Qualitative Data together with Descriptive Approach Analysis. About the Quantitative Data, I use a statistics analysis by percentage statistics, averages and deviation standards.

The research results are as follows, the demands of elderly people about the career development to increase their income, the overall level is very high which is average ($\bar{X} = 3.80$). The demands of elderly people about duration of career development are 1 to 2 days. The duration of career development is Saturday and Sunday. A format to set an event of career development is setting a Workshop about make a bag from waste material. For the community involvement process about career development of elderly people. About a participation in planning, Subdistrict Administrative Organization (SAO) and community, they give an opportunity for

elderly people participate in planning. They can come to share their opinion and participate in supporting the career development for elderly people. The participation in the operation, community leaders will be a principle impels to achieve projects and activities. Community leaders will attend a conference and join all of community activities to acknowledge the problem and demand of elderly people. The participation in using service from the project during 2014 to 2016, community leader has been organized the activity about vocational training such as bag form waste material that knitting by hands, it is a short-term course. The participation in receiving benefits from vocational training, mainly they will join the training that the market support the product. And include finding a funding source for career development continuous. The career development guidelines to increase the increase the income of elderly people are 1. Elderly people should be involved in the activity to make the career of join one of activity in career group, it maybe a direct or indirect participation, which is a method that making motivation and creating morale to elderly people in the work. 2. The government or relevant agencies should pay attention to the aptitude of the elderly people and the benefits that they will gain by consider the level of ability in many fields of elderly people. 3. The government or relevant agencies have to build a network of elderly group, must have a structure and management system is linked to the creation of the career together systematically and concrete. 4. The government or relevant agencies need to support and encourage the troubleshooting and demand of elderly people. By having a measure in practice that consistent and encourage a good working system.

From the focus group and the interview of local executives, community leaders and elderly representatives can get the conclusions and guidelines of career development to make money and develop knowledge to elderly people that have the guideline is concrete. I present it to the relevant agencies, community and enterprise group in community of Teparak district. And they come to educate about career formation by invite an expert, Lecturer Rattana Suwanna from enterprise group in community come to lecture and teach how to make the bad from waste material.

The reason that I choose to do this project because the community in Teparak district is an urban community so they have a lot of waste material such as sparking water cans, beer cans and packaging boxes that have a beautiful pattern. If elderly people attend the training they can bring their knowledge to be their second career, it will increase their income. They can league and bring their product to sell together in the name of elderly people association of district by bring their product sell in OTOP of Teparak district or OTOP of Samutprakarn province.